

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-639535-III/10/JJ/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 26/08/2010

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Kieru Pani Minister,

W wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., sygn. akt SK 45/04 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 103 ust. 2 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 8, poz. 38) jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że kwestionowany przepis nie narusza konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego i nie pozbawia minimum życiowego osób, które osiągnęły wiek emerytalny. Emerytura z założenia jest świadczeniem, które nie uzupełnia, ale zastępuje wynagrodzenie wynikające ze stosunku pracy. Istota prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego polega zatem na zagwarantowaniu minimalnego poziomu świadczeń dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny i zaprzestały w związku z tym aktywności zawodowej. Konstytucja nie nakłada na prawodawcę obowiązku zapewnienia świadczeń emerytalnych wypłacanych pomimo kontynuowania aktywności zawodowej. Zdaniem Trybunału zawieszenie wypłacania emerytury niewątpliwie zmusza do dokonania wyboru pomiędzy pracą zawodową u dotychczasowego pracodawcy a pobieraniem emerytury, nie stanowi jednak ingerencji w wolność wykonywania zawodu i wyboru pracodawcy. Zostaje bowiem zachowana możliwość kontynuowania pracy.

Od dnia 8 sierpnia 2009 r. na mocy art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) uchylony został ust. 2a w art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych., uzależniający pobieranie świadczenia, bez względu na wysokość osiąganego przychodu, od uprzedniego spełnienia warunku rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz

którego emeryt wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Obecnie zatem mamy do czynienia z sytuacją, w ramach której całkowicie wyeliminowano instytucję zawieszalności świadczeń emerytalnych w sytuacji, gdy ubezpieczony osiąga powszechny wiek emerytalny, ustala uprawnienie emerytalne i rozpoczyna pobieranie emerytury w połączeniu z kontynuacją zatrudnienia.

Oznacza to, że pobieranie świadczenia i wynagrodzenia z pracy prowadzi obecnie do zawieszalności prawa do emerytury jedynie wobec świadczeniobiorców, pobierających emeryturę w wieku niższym niż powszechnie obowiązujący.

W moim przekonaniu utrzymanie takiego zróżnicowania w grupie świadczeniobiorców pobierających emeryturę jest wątpliwe z punktu widzenia zasad równości i sprawiedliwości społecznej, zwłaszcza wobec konieczności dalszej rozbudowy działań promujących zatrudnianie osób starszych w wieku ponad 50 lat. W tym kontekście wątpliwości budzi również utrzymanie w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymogu, uzależniającego nabycie prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechnie obowiązujący od rozwiązania stosunku pracy.

Z tego względu, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do podniesionego problemu.

Łukasz Jędrzejewski
Janusz Lechowski